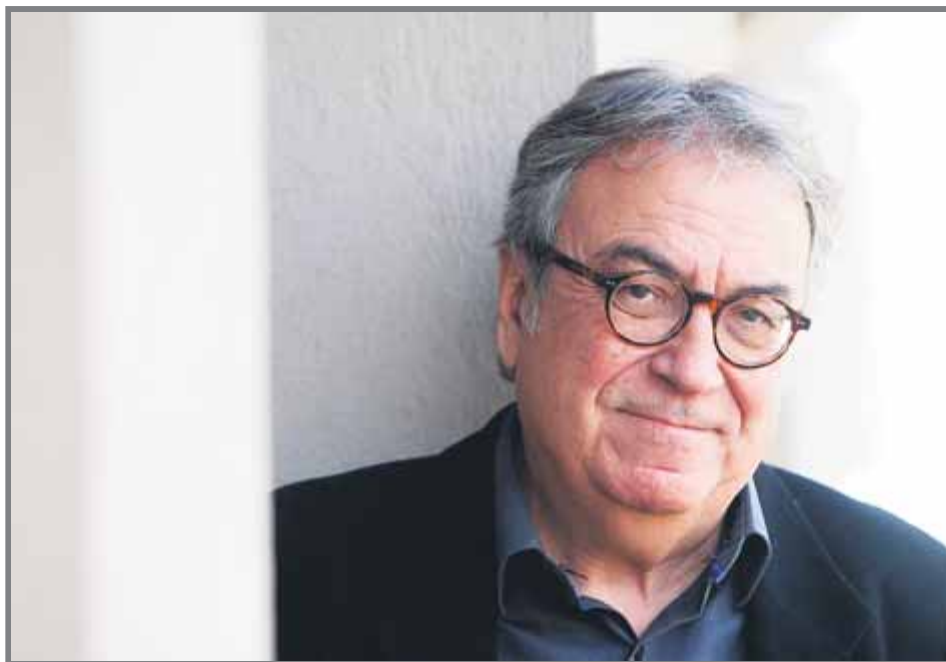

“No anirem al darrere”

Raimon (Xàtiva, 1940) com a poeta. El text de Batista –vinculat al treball anterior, *Raimon. La construcció d'un cant* (2005), i inserit en una adient col·lecció adreçada a popularitzar referents nacionals valencians– constitueix una reflexió, ben contrastada empíricament, al voltant dels condicionaments vitals, familiars i generacionals de qui fou deixeble de Joan Reglà, historiador i professor a la Universitat Literària de ciutat de València, focus cívic de la primordial funció intel·lectual de professors vinguts del Principat, de la qual Pelegró Sanchis fou receptor. Raimon, però, optà per la militància de cantautor. *Militància* originària, entre el tombant dels anys cinquanta i la dècada dels anys seixanta, que es traduí a especificar en narrativa els batecs i sensacions que brollaven de les percepcions i concepcions assumides per un compositor en forma de cant obert a la col·lectivitat. No fou estrany que un filòsof marxista com Manuel Sacristán en fes una anàlisi, de l'estètica de Raimon.

L'estudi, ben organitzat temàticament a partir de fites biogràfiques, sintetitza l'etapa formativa i definitiva de Raimon –l'epígraf *De Xàtiva a València*–, el moment, hegemònic, de socialització política del missatge poètic, que té Barcelona com

a espai cívic propulsor a través d'essencials individualitats projectives que caldrà biografar, com ara el musicòleg i impulsor d'Edigsa, Enric Gispert.

Clou el treball el balanç final, com a etern retorn, d'una trajectòria que harmonitza la internacionalització i el *retorn* al carrer Blanc de la capital de la Costera que va veure néixer l'intel·lectual, “de la ciutat al món, del passat al futur”.

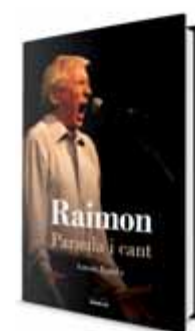
Cada temps cultural, i la concepció de Batista n'és un exemple, ha *llegit* un Raimon, el qual manta vegada ha volgut *separar* la cançó de l'ús polític que se n'ha fet. Ara bé, és fonamental destacar, i aquesta monografia ho deixa ben clar, que una cosa és vincular text i context, i l'altra és reduir la biografia intel·lectual raimoniana a tòpics i determinismes.

Oh, desig de cançons és un clam que sintetitza de manera eloqüent el que Raimon

ens ha dit: “Jo tinc cançons; / em tenen a mi / elles, les cançons [...] / De vegades es mostren rebels / i parle amb elles i em van dient / el que voldrien que jo cantés: / menyspreu per a tots els opressors, / paraules que els puguen fer mal”.

Fou la qualitat del missatge allò que restava sotmès a la interpretació. I l'actor –Raimon– s'hi deixava menar segons cada marc d'actuació. Heus ací el compromís d'un tipus de cançó, ben feta, enllà de la banalitat consumista que retorna, que demanava l'esforç de comprensió per a exercir de component mobilitzador. El cas de Raimon és comparable al de Joan Fuster: la independència de criteri no implica asèpsia solidària. És aquest extrem el que cal valorar de la *paraula* (treball cultural) a través del *cant* (vehicle transmissor). La qüestió era, i és, dir... amb trellat. *

Antoni Batista ha publicat una biografia del músic valencià Raimon
ORIOL DURAN

RAIMON: PARaula i CANT
Antoni Batista
Editorial: Bromera Alzira, 2016
Pàgines: 124
Preu: 38 euros

NOVEL·LA MARTA MONEDERO

Molt més que entre dos mons

Ni d'aquí ni d'allà. Entre dos mons: Catalunya i el Marroc. O potser en tots dos llocs alhora i a la vegada en cap dels dos. Aquesta seria la dicotomia que neguiteja al personatge de *No*, un immigrant marroquí que viu a Barcelona, però sobretot sobre algú de qui ens n'interessen més altres facetes com ara l'obsessió sexual o les inquietuds artístiques que com el marquen els seus orígens. Un protagonista sense nom, situat una mica al marge, professor de literatura i immers en la crisi dels quaranta, ni jove ni vell, però que s'adona que acumula il·lusions perdudes. *No*, de Saïd El Kadaoui Moussaoui, un es-

criptor i psicòleg català d'origen marroquí a seguir, es connecta amb *La filla estrangera* de Najat El Hachmi quan aborda la construcció d'una identitat múltiple i la influència que hi té la mirada de l'altre.

El protagonista sense nom, que en alguns aspectes recorda el Dani Cajal de les novel·les de David Castillo, viu angoixat i rebotat en un conflicte permanent. Es nega a acceptar algunes de les realitats que l'envolten mentre es busca a ell mateix en un camí que no el deixa comprometre's afectivament amb la seva xicota. De fet, l'art i una pulsio sexual immadura dominen tot el monòleg que recorre aquesta novel·la i

que ell adreça a un bon amic psicòleg que ha tornat al Marroc.

El text avança sense inhibicions en capítols breus, escrits de forma directa i en segona persona, amb molta ironia, frases esmolades i escenaris coneguts de la capital catalana. *No* és una novel·la àgil, amb estructura de diari i de lectura lleugera tot i les moltes idees que hi acaben aflorant. Tot això farcit amb moltes referències literàries, l'autor té debilitat per Hanif Kureishi i Philip Roth –fins i tot s'atreveix amb Víctor Català i no grinyola–, tot i que el seu gran referent és Mohamed Xukri, que li queda molt a prop. *

NO
Saïd El Kadaoui Moussaoui
Editorial: Catedral Barcelona, 2016
Pàgines: 200
Preu: 18,50 euros